

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

2017. gada 4. jūlijā*

Septītā pamatprogramma pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007.–2013.) — Dotācijas nolīgumi projektiem *PlayMancer*, *Mobiserv* un *PowerUp* — LESD 299. pants — Lēmums, kas ir izpildes rīkojums — Prasība atcelt tiesību aktu — Apstrīdams tiesību akts — Pieņemamība — Samērīgums — Rūpības pienākums — Pienākums norādīt pamatojumu

Lieta T-234/15

Systema Teknolotzis AE – Efarmogon Ilektronikis kai Pliroforikis, Atēnas (Grieķija), ko pārstāv *E. Georgilas*, advokāts,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *J. Estrada de Solà* un *L. Di Paolo*, pārstāvji, kam palīdz *E. Politis*, advokāts,

atbildētāja,

par prasību, kura celta, pamatojoties uz LESD 263. pantu, un kurā lūgts atcelt Komisijas 2015. gada 10. marta Lēmumu C(2015) 1677 *final*, kas ir izpildes rīkojums, lai no prasītājas piespiedu kārtā piedzītu summu EUR 716 334,05 apmērā, kam ir pieskaitīti procenti.

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *S. Frimods Nilsens* [*S. Frimodt Nielsen*], tiesneši *V. Kreišics* [*V. Kreuzschitz*] (referents) un *N. Pultoraka* [*N. Póltorak*],

sekretārs *E. Kulons* [*E. Coulon*],

pasludina šo spriedumu.

Spriedums¹

[..]

* Tiesvedības valoda – grieķu.

¹ — Ietverti tikai tie šī sprieduma punkti, kuru publicēšanu Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu.

Juridiskais pamatojums

[..]

Par pieņemamību

Ievads

[..]

- 80 Pirms tiks izvērtēta Komisijas celtā iebilde par nepieņemamību, ir jāatgādina, ka, pamatojoties uz LESD 299. pantu, Komisijas akti, ar kuriem tiek uzliktas finansiālas saistības personām, kuras nav valstis, ir izpildāmi. Piespiedu izpildi reglamentē civilprocesuālie noteikumi, kas ir spēkā tajā valstī, kurā notiek izpilde. Atzīme par izpildāmību tiek pievienota, neveicot citu kontroli kā vien izpildes rīkojuma autentiskuma pārbaudi, ko veic valsts iestāde, kuru šim nolūkam norīko katras dalībvalsts valdība un kuru tā dara zināmu Komisijai un Eiropas Savienības Tiesai. Kad pēc ieinteresētās personas lūguma šīs formalitātes ir izpildītas, tā var īstenot piespiedu izpildi, tieši vēršoties kompetentajā institūcijā atbilstoši valsts tiesībām. Piespiedu izpilde var tikt apturēta, tikai pamatojoties uz Eiropas Savienības Tiesas lēmumu. Tomēr izpildes pasākumu tiesiskuma kontrole ir valsts tiesu kompetencē.
- 81 Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV 2012, L 298, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “finanšu regula”) 79. panta 2. punktā ir paredzēts, ka iestāde, pieņemot lēmumu, kā parādu var oficiāli konstatēt summu, kas pienākas no personām, kuras nav dalībvalstis, un šāds lēmums ir izpildāms LESD 299. panta nozīmē.

Apstrīdētā lēmuma apstiprinošais raksturs

- 82 Komisija būtībā apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir tīri apstiprinošs lēmums, kas apstiprina iepriekšējos lēmumus, ar kuriem ir noraidīti prasītājas lūgtie maksājumu atvieglojumi.
- 83 Vispirms, ir jāatgādina, ka prasība atcelt tiesību aktu var tikt celta par jebkurām iestāžu pieņemtajām normām, kuras var radīt tiesiskas sekas, neatkarīgi no to rakstura vai formas (skat. spriedumu, 2000. gada 6. aprīlis, Spānija/Komisija, C-443/97, EU:C:2000:190, 27. punkts un tajā minētā judikatūra), proti, kas maina tiesisko stāvokli, kurš pastāvēja pirms to pieņemšanas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1995. gada 29. jūnijs, Spānija/Komisija, C-135/93, EU:C:1995:201, 21. punkts).
- 84 Akts, ar kuru ir tikai apstiprināts sākotnējais lēmums, nemaina ieinteresētās personas stāvokli, un tādējādi attiecībā uz to nevar tikt celta prasība par tiesību akta atcelšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1993. gada 25. maijs, *Foyer culturel du Sart-Tilman*/Komisija, C-199/91, EU:C:1993:205, 23. punkts; 2004. gada 9. decembris, Komisija/*Greencore*, C-123/03 P, EU:C:2004:783, 39. punkts, un rīkojums, 2015. gada 27. novembris, Itālija/Komisija, T-809/14, nav publicēts, EU:T:2015:970, 29. punkts). Saskaņā ar iedibināto judikatūru prasība, kas ir celta par tiesību aktu, ar kuru ir vienīgi apstiprināts cits lēmums, kas ir kļuvis galīgs, ir nepieņemama. Akts ir uzskatāms par tādu, ar kuru ir vienīgi apstiprināts agrāks lēmums, ja tajā nav ietverti nekādi jauni apstākļi salīdzinājumā ar agrāku lēmumu un ja pirms tā pieņemšanas nav pārskatīts šī lēmuma adresāta stāvoklis (spriedumi, 2001. gada 7. februāris, *Inpesca* /Komisija, T-186/98, EU:T:2001:42, 44. punkts; 2012. gada 22. maijs, *Sviluppo Globale*/Komisija, T-6/10, nav publicēts, EU:T:2012:245, 22. punkts, un 2016. gada 2. jūnijs, *Moreda-Riviere Trefilerías u.c.*/Komisija, no T-426/10 līdz T-429/10 un no T-438/12 līdz T-441/12, EU:T:2016:335, 545. punkts). Tādējādi akta apstiprinošais vai neapstiprinošais raksturs nevar tikt novērtēts vienīgi atkarībā no tā satura, salīdzinot ar agrāka lēmuma, kurš ar to ir apstiprināts, saturu. Apstrīdēta akta

- raksturs ir arī jāizvērtē, ņemot vērā lūguma, uz kuru ar šo aktu tiek atbildēts, raksturu (skat. spriedumu, 2001. gada 7. februāris, *Inpesca*/Komisija, T-186/98, EU:T:2001:42, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 85 Judikatūras par tīri apstiprinošiem aktiem vispārējā sistēma un mērķis ir vērsti uz to, lai nodrošinātu prasības termiņu ievērošanu, kā arī *res judicata* spēku (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2007. gada 18. decembris, *Weissenfels*/Parlaments, C-135/06 P, EU:C:2007:812, 54. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2009. gada 19. februāris, *Gorostiaga Atxalandabaso*/Parlaments, C-308/07 P, EU:C:2009:103, 58. punkts un tajā minētā judikatūra) un tādējādi aizsargāt tiesiskās noteiktības principu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2007. gada 18. janvāris, *PKK* un *KNK*/Padome, C-229/05 P, EU:C:2007:32, 101. punkts; 2007. gada 18. oktobris, Komisija/Parlaments un Padome, C-299/05, EU:C:2007:608, 29. punkts, un rīkojumu, 2009. gada 29. jūnijs, *Cofra*/Komisija, C-295/08 P, nav publicēts, EU:C:2009:407, 53. un 54. punkts). Līdz ar to ir nospriests, ka tās judikatūras mērķis, saskaņā ar kuru nav pieņemama prasība atcelt lēmumu, ar ko ir tikai apstiprināts agrāk pieņemts lēmums, kurš nav apstrīdēts paredzētajā termiņā, ir nepieļaut, lai prasītājs netieši varētu apstrīdēt tāda lēmuma tiesiskumu, kuru tas laikus nav apstrīdējis un kurš līdz ar to ir kļuvis galīgs (spriedums, 2015. gada 4. marts, Apvienotā Karaliste/ECB, T-496/11, EU:T:2015:133, 59. punkts).
- 86 Būtu jāpiebilst, ka Savienības tiesai piešķirtā kompetence interpretēt un piemērot līguma noteikumus prasības par tiesību akta atcelšanu ietvaros, kas ir celta uz LESD 263. panta pamata, neattiecas uz gadījumiem, kad prasītāja juridiskā situācija ietilpst līgumattiecībās, kuru juridiskā kārtība ir regulēta valsts tiesību aktos, par kādiem ir vienojušās līgumslēdzējas puses (spriedums, 2015. gada 9. septembris, *Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro*/Komisija, C-506/13 P, EU:C:2015:562, 18. punkts).
- 87 Ja Savienības tiesa atzītu, ka tā ir kompetenta lemt par tādu aktu atcelšanu, kuri ietilpst tīri līgumiskā ietvarā, tad tā ne tikai riskētu atņemt jēgu LESD 272. pantam, kurā ir ļauts piešķirt Savienības tiesām jurisdikciju saskaņā ar šķirējklausulu, bet arī riskētu gadījumā, kad līgumā nav ietverts līdzīgs noteikums, paplašināt tās jurisdikcijas robežas ārpus LESD 274. pantā – kurā valsts tiesām ir piešķirta parastā jurisdikcija izskatīt strīdus, kurās Savienība ir puse, – paredzētajām robežām (skat. spriedumu, 2015. gada 9. septembris, *Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro*/Komisija, C-506/13 P, EU:C:2015:562, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 88 No tā izriet, ka gadījumā, ja ir līgums starp prasītāju un kādu no Savienības iestādēm, Savienības tiesās, pamatojoties uz LESD 263. pantu, var tikt celta prasība tikai tad, ja apstrīdētais akts ir paredzēts obligātu juridisku seku radīšanai, kas neietilpst līgumattiecībās, kuras saista puses, un kas nozīmē publiskās varas, kāda ir piešķirta līgumslēdzējai pusei – iestādei administratīvas iestādes statusā, prerogatīvu īstenošanu (spriedums, 2015. gada 9. septembris, *Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro*/Komisija, C-506/13 P, EU:C:2015:562, 20. punkts).
- 89 Tādējādi ir nospriests, ka prasība par tiesību akta atcelšanu ir pieņemama, ja tā ir celta attiecībā uz paziņojumu par parādu vai maksājuma pieprasījumu saistībā ar nolīgumu, kurš saista Komisiju un prasītāju un kura priekšmets ir tāda prasījuma piedziņa, kura pamatā ir minētā nolīguma noteikumi (šajā ziņā skat. rīkojumu, 2015. gada 6. janvāris, *St'art* u.c./Komisija, T-93/14, nav publicēts, EU:T:2015:11, 31.–33. punkts).
- 90 Savukārt lēmums, kas ir izpildes rīkojums LESD 299. panta izpratnē, ir uzskatāms par apstrīdamu aktu LESD 263. panta izpratnē, jo šis lēmums, ja vien LESD nav norādīts pretējais, ir to lēmumu skaitā, uz kuriem attiecas LESD 288. pants. Šāda lēmuma, kas ir izpildes rīkojums, pamatotība var tikt apstrīdēta tikai prasību atcelt tiesību aktu izskatošajā tiesā, pamatojoties uz LESD 263. pantu (rīkojums, 2011. gada 13. septembris, *CEVA*/Komisija, T-224/09, nav publicēts, EU:T:2011:462, 59. punkts, un spriedums, 2012. gada 27. septembris, *Applied Microengineering*/Komisija, T-387/09, EU:T:2012:501, 38. punkts).

- 91 Vispārējā tiesa tāpat ir uzskatījusi, ka tas tā ir it īpaši, kad lēmums, kas ir izpildes rīkojums, ir ticis pieņemts, lai piedzītu prasījumu, kas ir radies no līguma, kura slēgšanas tiesības ir piešķirusi iestāde. Proti, kaut arī šāda veida līgumā skaidri būtu ļauts pieņemt šādus lēmumus, to juridisko būtību tāpat noteiktu nevis līgums vai valsts tiesības, kas tiem ir piemērojami, bet gan LESD 299. pants. Taču tajā nav paredzēts tiesiskais režīms, kas veido atkāpi attiecībā uz lēmumiem, kuri ir izpildes rīkojumi un kuri ir pieņemti, lai piedzītu līgumisku prasījumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 27. septembris, *Applied Microengineering/Komisija*, T-387/09, EU:T:2012:501, 39. punkts). Tā kā tiesisko seku, ko rada lēmums, kas ir izpildes rīkojums, pamatā ir publiskās varas prerogatīvu īstenošana, šāda lēmuma pieņemšana ir uzskatāma par Komisijai piemītošo publiskās varas prerogatīvu īstenošanu. Papildus tam ir jānorāda, ka aktā, kurš ir izpildes rīkojums LESD 299. panta pirmās daļas izpratnē un kuru ir pieņēmusi Komisija, galīgi tiek fiksēta tās griba veikt savu prasījumu piedziņu (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2013. gada 8. maijs, *Talanton/Komisija*, T-165/13 R, nav publicēts, EU:T:2013:235, 18. punkts).
- 92 Šajā lietā, lai apstrīdētais lēmums varētu tikt kvalificēts par tīri apstiprinošu lēmumu, Komisijas iepriekš pieņemtos aktus ir jāvar kvalificēt kā pārsūdzamus lēmumus (skat. šā sprieduma 84. un 85. punktu). Papildus tam, lai pirms apstrīdētā lēmuma pieņemtie akti varētu tikt kvalificēti kā lēmumi, attiecībā uz kuriem var celt prasību par tiesību akta atcelšanu, tiem ir jārada saistošas tiesiskas sekas, kuras ir ārpus puses saistošajām līgumiskajām attiecībām un kuras norāda uz iestādei piešķirtās publiskās varas prerogatīvu īstenošanu administratīvās iestādes statusā (skat. šā sprieduma 88. punktu).
- 93 Pirms apstrīdētā lēmuma pieņemtie akti ir šādi: attiecībā uz projektu *PlayMancer* – Komisijas 2013. gada 31. jūlija vēstulē formulētais atteikums pagarināt prasītājam noteiktos parāda atmaksas termiņus par septiņiem gadiem un tās klusējot izteiktais atteikums, pamatojoties uz prasītājas 2014. gada 2. jūnija lūgumu, pagarināt termiņu prasītājas parādu samaksai; attiecībā uz projektu *Mobiserv* – Komisijas 2013. gada 6. marta atteikums attiecībā uz prasītāju pagarināt termiņu tās parāda atmaksai un attiecībā uz projektu *PowerUp* – Komisijas 2014. gada 19. augusta atteikums piešķirt prasītājam papildu termiņu tās parāda atmaksai.
- 94 Šie Komisijas atteikumi piešķirt prasītājam maksājumu atvieglojumus tomēr nerada saistošas tiesiskas sekas, kas ir ārpus līgumiskajām attiecībām, kuras saista Komisiju un prasītāju projektu *PlayMancer*, *Mobiserv* un *PowerUp* kontekstā. Turklāt šie atteikumi nenozīmē, ka tiek īstenotas Komisijai kā administratīvai iestādei piešķirtās publiskās varas prerogatīvas. Visbeidzot, nevar būt runas par to, ka tiek apiets termiņš, kurā ir ceļama prasība atcelt tiesību aktu, jo attiecīgie atteikumi izriet no līgumiskajām attiecībām starp Komisiju un prasītāju un uz LESD 272. panta pamata veikta līgumisko tiesību un saistību apstrīdēšanai Savienības tiesā nav piemērojams tas pats prasības celšanas termiņš.
- 95 Līdz ar to Komisija nepamatoti apgalvo, ka prasītājas celtā prasība ir nepieņemama tāpēc, ka apstrīdētais lēmums esot apstiprinošs lēmums attiecībā uz Komisijas iepriekšējiem atteikumiem piešķirt prasītājam maksājumu atvieglojumus.

[..]

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

nospriež:

1) **prasību noraidīt;**

2) ***Systema Teknolotzis AE – Efarmogon Ilektronikis kai Pliroforikis* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

Frimodt Nielsen

Kreuschitz

Póltorak

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2017. gada 4. jūlijā.

[Paraksti]